1753.

Deres

Højædle Højvørdighed

Højgunstige Hr. Broder i Christo!

Ved dette øieblik modtog jeg min allernaadigste bevilgede Brand-Gilde paa Synod: Joh: 1751 overgaf jeg til Mons. Rasch min skriftlige begiering, ihvad jeg maatte vorde ilde optaget i Brand-Societetet, som der ved gaf mig dennem forsikring; at samtlig Præstemøe paa Bornholm skulde med det første blive tilskrefven, om de vilde indtræde der ind; da saa mange af dem, som endnu dette øieblik, maatte erlægge Fundatzen førend total til mig 2 Rdr. Præsten skrev saa vel som begiæret overgaf den ifølge deres begiering Hr. om til Hr. Provst Buch, kalte i sammen Efter aar tiden vogte sammen den forsamling til dem; men for Præstemøe er endnu til denne tid ingen efterretning ind, lober, uden deres begiering er antagen eller ikke.

Som nu Hr. Provsten ved overgangen af dette forbigangne Aar i en circulair skrivelse efter deres Højvørdighedes ordre forbe-

28/2 1753

af Provstestabet her til Lands, som membra Societatis, tvd. af Hrr. for den afbrendte Hr. Steenlosius, hvis Præstgaard dog ikke af, brændt for 1757. Paa stedfindende skrivt. den for, ommeldte Præstrums begivning er blevven hvilende og vil saaledes stal vore Lemmer af Brand-Societetet; men naar nu forrestaaende omstændigheder gunstigst maatte consideres; vanlig at saa vel min, som der efter de øvrige Landets Provstes begivning alt var stedt, for den Hr. Steenlosii Præstgaard afbrendt, saa hvorvidt i den underdanigste forhaabning Deres Højædle Højvelvordighed tilkiender mig noget vorden hvorvidt til den Hielp af de andre Landets Provster med Hr. Steenlosius; eller som jeg, ikke vover! er vorden fornøyet ligger med haan, og dog ikke har nydt den oprivning, som jeg ej var i brand-societetet, at dette Lands Provstes Contingent i mindste bliver til liges derimellem os, som submitteres Deres Højvelvordigheds vorunder Velbefindende

af

Deres

Pauls Præstgaard
d. 28 Febr: 1753.

Højædle Højvelvordigheds
Underdanigste Tiener

Hans Jørgen Lund

Høj- Ede Høj: Ærværdige
Hr: Biscop
Høj- Grundigste Patron og Øvrighed!

Jeg har nylig faaet nogle Breve og Documenter fra Bornholm, fra Provst Thanel og Hr: Lars Thorle, hvoriblant findes en Copie af den oprindelige Provst Thanel sit paa de Børne-Senge, som Land efter mig skulle lage imod under sit Amts-Forvalterskab No 1, Min Qvittering for Børne-Sengene er der ibl, allernist en Ekt Qvittering for Documenterne; Jeg Vand ej, Forbarmis Jeg skal Komme til mundelig Sted med denne Kl: mundelig mand, Med mindre Jeg i under, danighed maatte ydmyge mig, at Deres Højærde, Høj: Ærværdige Sind vilde være saa Gunstig og bevaagen Hr: Provster der paa Landet, Nemlig Hr: Lars Thorle til aar-Kirke Bye og Vang, og Hr: Provst Gotfred Dauw til St: Boels og Nexøe, at de sammenkalder Mænd, gerne efter min Specification i Provst Thanels Nærværelse og Ledes den Giøre rende for Børne-Sengene, som skiær Land, Dem, samt fremmede Deres Lods Ledsbrev, som bevidner, at paa Landet er, da nesten Ingen Penge er Ledsel paa Mandling og Huse og Gaarde, som Land skal Vurdere for: Forskrevne Skatter Jeg Gierne Deres Umage, Tund Jeg allerunderdanigst Komme til mundelig Sted med Provst Thanel og faar Hans Qvittering, Hr: Land er jo nu gang om aaret efter Loven i Kalde Vangene og efter Forbarmis de Vanger og langt Mere end i Byerne, da Land som nu Fremmed Har taget med Forskrift, Men Jeg vred Har Ladet alle vil Lade Giøre Hr: sig Fidendeel. Gud Hjælp mig Ved Hr: Kammer Mand! Medfølgende Documenter No 2. 3. med Flere de vare Kreaturer i sidste efterhøsd, Har Jeg i Erindring den Forandring for 6te dage siden: til i under, danighed Haaber at maatte mig Resolveris: i Skrivelse, Hvad maatte den Gode Hr: Lars Thorle Har gjordt sig, Jeg ønsker intet; I underdanighed Jeg under Ydmyger Mig Deres Høj: Ede Høj: Ærværdigheds Assistence til at Føre den Sag imodtagen Provst Thanel og Mig i rigtighed paa det Mine Arvinger efter Mig ej skal lide Forbrød for saa vrang og rigtig en Dag; Jeg Brønsalm Har Jeg altid Vaaret en Maade, at de nærmeste af Skrifter sielv til Vange, og som de vare alle Underhaandlinger, skiønt de ej om at giøre Obligation, og bli-

21/3 1753

4 1753

Vor de nøgte Dødtil, saa tager Kraft Jorden baade Kude og Fril
i alt saar Kvæg, thi maatte mødskaar sig derfra at mygle Kand
Mon Naar de var afslagter Maa de dog Lade sig overtale ysster Kom.
Jeg ahr gjørsamlig Ærefigmelse tilkjendegiving samtlevær til Døden

Høj: Ede Høj vørdige
Hr. Biscops
Pavie

Herlufsmagle
d: 21 Marty 1753.

vørdsomst Skrivt og tiener
J Buchaue

Høyædle og Høyædelvordige
Hr Biskop!

Da Deres Høyædle Høyædelvordigheds Høi-
respective Skrivelse af 30 dette a. p. ankom,
maatte jeg paa Visitats, og med Studion og
Skrift-Forretning i St. Jørgens Gaard
og Spital, ligesaa i andre Forretninger,
ikke allene Dagen, men endog Natten
ad Søndag, Mandag og ad Tirsdag Formid-
dagen, saa vidt Tiden tillod, forbi
Aftenen, da jeg ikke kunde, uden Skade
for Sagen, og Forsømmelse i Embedet,
andre Forretninger, end de
ovenmeldte, Tiden tillade.
Den regulerede Fundation om Hr
Claus Daae Fundats paa Rd 500 Kr.
Hr Peder Olufsen Wagns Boutigt, som
ikke maatte, saa længe Hr Peder
Wagn var Medinteressent, skee
Skifte med Arvingerne, efter Lovens
Bud, inden Aar og Dag, i Betragtning
af Tiden, som forløb imellem Hr
Peder Wagns Død og Enkens
Død, og Hr Peder Wagns Børns
Myndighed, efter Lovens Bud,
Dagen, som Skifte skulde holdes,
blev ikke bekiendt gjort for Arvingerne,
Proces: for C. 30 ditto var Sag indkaldt,
men ikke, og intet imod Indkaldelsen
for sig at indvende. Efter Hr Jens
Olufsen Wiborgs, og Hr Peder Olufsen
Wiborgs Begiering, blev Sagen
Dagen til Søndag den 8de Martii,
for Vidne at høre Hr Peder Olufsen
Wiborg, som da skulde være tilstæd-
ig, og Hans Andersen Lemvig,
da Forretningen skulde gaae for sig.
Skulle comparere. 2) anmodede
at Dagen maatte blive forlænget
til Mandag, og Hans Andersen Lemvig
da Forretningen skulde gaae for sig.
Resp: Den ved
Commissarii forrettede Forretninger

27/3 1753

4 1753

Dette har kun indskrænket, vellert og ut
ir Hedningen mere Lettighed og tillige
Hjerterne til at tænke mandelen
lidgaat som nidkjærrende, imidler
endes rette Maal remedere dependeret
af Deres Højærværdighed Bryg.
jeg har langt mig dem skinfold det
pina nu skjøde af min Forkyndelse
som Hr. Egerbeck har Lovet mig
paa Hengsen i St. Clemens Kirke
ogsaa hans vita Curriculum, hvor
tillige series Pastorum er vedlagt,
anhenger og skjøt Land Regnskab
klas particularium, hvorved ikke
at bringe Deres Højærværdighed
forstyrrer sig dermed Dieskund
het Forsinkelse, og skjønt jeg mig gjør
Lov, ene formaint, med og mindre
mange Forretninger end andre som
og tidtil Reading og Forfatter mig
paa Hænder, hvorfor mig allerunderligst
og Højligst af min Konning
hvis gratieren Excellence anbefaling
vil dage Feder vidner Erklæringen af
Deres reisning Apotheque i gjennemdag
Forvarer mig og mit Hus, det mig
for fort Ønske af min Herre Hengsen
Deres samme Naadige Gunst og
Deres Højærværdighed vor Højæ
respektive familie i alderdybtydelig
Velstand, da jeg, min Konning Højæ
respekt at forsikre, Evner med
alle saumission:

Deres Højærværdighed Hengsen

Rönne d 27 Marty 1753.

allerydmygste.
Linzer
Skranch

Høyædle og Velærværdige
Velede og Høyærværdige
Høystærmede Herre Pastor og Velgjører

Da min Salig Mands Efterkommere i Embedet
Vogter Provsten St. Povel Thor i Vestermarka
Vogn Sø paa landet Bornholm, i gaard ved
Nexø nu afgangen, forvar jeg fattig
Enke Kommer til at miste saa Partem,
af dend Kirkedtil, af bemeldte Provst-Eald
nydende Pension, ressom dem nu skal
Enkelte imellem Kommer Provste Enker, saa
at, allerhelst min Sal. Mand ester Gud mig
i fattigdom, og ingen Kommer saadr skall at sette
forsorg i verste-Enke Casen, bliver min
Trang mindre, saafremt jeg nyder
sik dyrets Høyærværdighed, som altid saadr
baarne stor godhed for min Sal. Mand, og dem
antagre jeg fattig Enke søger jeg brevordr-
Enke i dette mine nødtrengende omstendigheder
min tilflugt med ydmygligst Promodigster
bøn, at dyrets Høyærdighed dog af medlidenhed
sad vilde ved sin gode Recommendation for forgem-
mine Søster Søn Studiosus Niels Biermm sik,
at vorde allernaadigst voteret til overbemeldte
min vacante Provste-Eald, ossé saa Gud
forsaabr for sam at nyde opsold paa Provste-

30/4 1753

gaandsyn och Ärende blifver sönderegnet I min
behörliga omständigheter; Förbinner för sig Arbe
vinderne Deres Höjvelvördigheter Höjgunstigste
ne nu ödmjuk och gammanlagtig Studente, och upt
gunst bistand, Land för ögnens om, at Sådan
som nu ertfärdig Lärer, allvarligen und
flid antager sig sit Embete, och Ärende betro
sig Deres Höjvelvördighet til Befordrag; Daant
Deres Höjvelvördighet och sådan sin mildr
omsorg och Recomendation bade skulle förvär
Vitnesbörd til nu flitig arbetsamhet, såsom för
skaffar nu nödtvengande kurs Embäng i sin
Tilstand, hvilket Gud allsmägtigste välsigne
med allvarsamhet och sinnerlig Tilgifvelse ung
lingen bekänner, hvarom ing ödmjukligen med Bön och
Tår skal gud gaukalder; förvisst ing stadse
med ödmjugaste Respect förblifver

Deres Höjvelvördigheds

allerödmjugaste och
lydigaste tienare

Kåmmer vid Carlsholm
d 30 April
1753

Marcus Fleming
H. Halsten

Høiædle og Høibaarne Hr Conferentz-Raad

og

Ridder Forfalininger Mand

Holger Scheel

Samt

Høiædle og Høiærværdige Hr Biscop

Peder Hersleb

Nu ing bliver nu gammel Mand, og har i 30 aar havt
vist mig velvillig for augenlagen i mit Kald og Embede ved
Guds Naade og Hans Aands Bistand, at saae den tilvoxne
de Ungdom i bygge mine Menighedder vel oplyst og oplæst
i Guds Saligiørende Kundskab, at Gud der ved kunde ære,
og ing i min Alderdom kunde glædes, og tænde nu igien bygge
Huse ved Kraftelser til de tilvoxne til Herrens
voxende Ungdom dagner nu dobbelt til mod dentid, da ing
først kom til Menighederne; Saa beder ing allerydmygst,
dannigst, at Deres Høire og Gunstige Skrivelse vilde forelaae og
giøre den Gunstige Anstalt for Hans Høyæ: Majt at der maatte
bliver nu opstandig Huse i Allinge, hvor vid igien allerede bygge
Byen Allinge og Sandvig kunde forlyses, men nu og saa Olsker
Sogn til hvad til Børnene har at til at lære ude, og Forældrene

19/5 1753

263

best Tand mødsom dem fra deres Arbeide, nu fra Middelsdag til Faste
da de gjennem Aaret dem af Offrer Bøgen gaar til Allinge, skulde Lund
være fuld forbundlagt for Bønderne, som der Tand paa deres Børn undvæ
vidste i deres Daabs Pagt, saa og for Skolemesterens som Tand aarligen Lund
faar 8 Td af Allinge Tiendes Kiøbstæder, og 8 Td af St. Olufs Tiendes Kiøbstæder
saa vel som og de gange, der Lund falder aarligen i Bondens Tallar paa Laurs
paa Fastelaunes Søndag og Middelsdag som bliver fulagt til Skolen Lasen,
skulde nu nu gandske faae, men maatte da forøges af Tienesligheds for deres
Børn. Og som det nu Mennigheden Ingiæring i Allinge og Landsog, at der maatte
paatales dem dag om de Gader og Fælles Driftere, som Nogle af Sognemagt
og Myndighed har bemægtiget sig, og at saa meget, de bliver tilkiendt for
deres Ulovraadighed og Overfarelse, kunde gives til Skolens Opbyggelse og
forbedrelse, skulde ing formoder de med memorial allerunderdanigst
have Skeppliceret om til Deres Excellencej Man som dem dag paagaar de Kjøb
dvigis gjøre og Gude Aare, saa forbyder ing for, at dem vil nogen gaar over
Kjøre, førie dem i den Tommer nu Corn Acker paa Skolemesterens og de rundt
den nogen dem dag bruge Lund Bønder over dem Skilde Tommer til Skolens
Gaard og Carsmundsens Larsen Pund i Allinge, skulde dem Kjøre og Gunstig
Skrivfød besagde at give mere at dem dagen paa det papir til Skolen
bedst i Dem er allerydmygst og ringeste forslag forrettning i Raad og
optagne, som i allerydmygste underdanighed vender dem Kjøre Skrivfød
Gunstige assistance og forblimer med allerstørste Veneration

Højædle og Højbaarne Herr Conferentz
Raad og Riffs Befalnings Mand
Samt
Højædle og Højvørdige Herr Biskops

St: Olufs Prestegaard 19 Maij
1753.

allerunderdanigst og ringeste
Tienere
H. Lahle

Forordn. og Højvørdige
Hr Biskop!

Jndlukning af Hr Provst Tanck i Rønne
paa Bornholm Hans Kiærlige til Dem Højv.
vordighed af Dato 30 Martii nu Forleden, som
mig Provst Buckaue in Originali er Com-
municeret og saaraf indseendt er nøjag-
tig Copie er Jeg underdanigst som Dr saltigis Jn-
specteur i Nyeborg Provsti Pligter Dem Høj-
vørdighed kiærligst og ydmygst at
anmode, at Dem Højvørdighed af sønder-
lads Godhed og Kiærlighed for Dr saltigis
Tanck, Hvis Kiærlige alvorlig Villie tilfulde
kiendt Hr Provst Tanck til Dem Højvørdig-
hed fornemmelig in Originali at indsende
indlagde Missive, samt dette Originale Punctation
af Dato 14 July 1699 som Hr Provst Tanck
selver in Originali at have i Gienmæle! Jmel-
dte Document: naar samme Dem Højvørdighed
tilstiller: Vil Breder os at sønderlads Godhed
Remitteret, Da Vi ingenlunde tvivle,
end den Dag til Dr saltigis Tanck at paa den
er om Vi ved og vil fornemme Allernaadigst
Kongl Villie for at indrette vor Rejse

5/7 1753

Naadigste Commissions, som længe siden ere hiin
dig[ne] Sted ved Gaardigst til hr[r] Stiftsbefa[l]
vorets besørget, om den dem Gr[e] Grevs Tanke
naadigst gaaende Plan for en i Wordingborg Amt Tje
berg Herred, inden for de sinn med Inspecteurer
Gaarde stiftede og indrykte skulle som de tiendte
Parochier, som længe siden Gaarde vorde saa
pligte at opdage. Vi Vende os da
vor Gaardigste Assistence for
nu (som vi visselig formode) for dem
Vi med alle derhos gaardigst samt Høyeste
Respect og estime

vore Gaardigste Herrer,
dine Vordingborg

Tiarnis K[ongelig]e Majt[e]
og
Rentekammers Collegii
tienere

Werlauff Neilman

J. Buchhave

Wordingborg
d. 5 Julii 1753

Høyædle Høybaarne
Høy-Grefve!

Min underdanig Tieneste tilforn.

Eders Høyædle Høybaarnhed skal vel erindre, hvorledes Eder underdanigst er tilkiendegivet og requireret, at mig naadigst maatte blive tilstaaet 300 Rdr. Capital-Sum, som Afg: Høy-Grefve Claus Daa til Raschou, Stiftamtmand over Lister og Lehn til Herlofsnæs Ægtes Arvinge, mig med mine Børn billigt til vel maatte unde, som ikke forhen have vidst Høybemeldte vel ingen Ting at indvende, hvorimod, skal vel ikke være min Pligt dem at tilraade, som og saadan vor ydmyge Bøn for Eder Høybaarnhed, Naade og Barmhiertighed underdanigst jeg maa tilkiendegive, og begiære jeg maa vide, hvorledes Eder Høybaarnhed naadigst behager at forholde med Eders Høybemeldte underdanigste Tiener.

I Fald Herlofsnæs skulde komme til Afg: Høy-Grefve Claus Daas Arvinger, da er det vel Fuldt saa godt til Gaards, som det var, da Grefven med Eiendt Gaard solte Tyberg-gaard, som ligger Fuldt Gaard ved Enga Kirke, og ligger vel under Odsens Sogn, neer Gisselfeld, som vel Høy-Grefve Claus Daas Arvinger Eiendt til Gaard har Eigen-Enge 300 Rdr. til Herlofsnæs Ægtes Arvinger til Eiendt ved Skoven, og ikke vel Gisselfelds Eiere, som ere Tyberg Gaard Enge ekskluderede ved Høy-Grefve Claus Daas Forordning. Til Eders Høy-Excellence Høy-Generalfeldt Marchal Guldenlove til Samsøe og Gisselfelds Gods nedenskrevne Skiøde Dat: 21de July 1699. ved min Høyædle Høybaarne Jørgen Hansen paa vore Høy-Grefve Guldenloves Ægtes Livs Gisselfeldt, giorde Fordring paa 300 Rdr., og vel saa Gaard Anden paa Stand, og Gaard Mand som staar til Eiendt Vendsyssel, nu i Turesta, tiener, saa nedskrev Høy-Grefve Claus Daas Arvinger Skiøde

Overbringer vil afstaae Gisselfeldt og Asserdrup Gaarde
sit Original Fundation Dat: 14 July 1699, ing Jens i
mit Gienmæle og Lovværge til Gaarde Beandt
andre Breve, som Kiøbsbrev, vil jeg mange Aars vo
Jens Gisselfeldt vil Lovværge, Indkom af 500 Rdr. gi
Jens Hvad Kost vil Oversing, vil Fornemste Fundation,
vor Hr. Jens Rigs-Excellence Guldenløv til Lefsion
Jens 500 Rdr. vaar Cent 111 Rdr, som vaar
Bønder til Jens Gaard Indkommer, vil Hans Ex.
cellence Allefeldt, vil Jens Breve, vil indkom vil Egte
Kirke i Kiøbh, Jens vor vil indvilget til vellen Opera
tand Specificeres i vil Kiøbh, vil Overskud Kirke
Beandt vil Enken og Arvinger Asserdrop Mr. Lammers
vil Claus Daas Fundats paa 500 Rdr, som Hans gaard Jens
Overskud, Hvis ikke Gisselfeldt Eiere, Jens Jens
Bønder til Fundatsens Kjøbs giørelse; vil Ved Hans
Rigs Hr. Jens Guldenløv Confirmation, vil fand ikke
Jens Adgang til vil Summen Gaarden vil 5 pro.
cento som vaar 25 Rdr. vaar Fand Jens, vil fand ikke
Villen Contrag vil Kiøbet vaar af vil som vaar gang
Jens Tilbage, og vaar vil Hans Vad Ved Aaret 1725.
vil Distributen vedsatte, vil Jens vil jeg Land vaar
nig Vad Overskuddet Jens Gisselfeldt Jeg Ingen,
og vaar vaar Gaarden Jens 1719. Jens Indbygger
Vad Overskuddet Ingen Jens ikke 1725. og vaar
sidst ingen Aarsag Skjød giver, vil Jens Overskud
Mandtlig vaar vaar, vil Konkurs Bureau Lille
Jens Ingen Overskud; i Jens Jens Originalen
af Fundatsbrevs allen Document Jens, vaar mig
vaar Gaarden, og Jens Hvad Ingen vaar Kost vil Gisl.
Hands Jens Hands Jens, Jens og Copie Hvad af, af
Mag: Jens Jens vidimeret, Jens Jens vil Hvad

Denne Extract sim. af Original Document.
Jng. Finkelmann med der Commission:
Denne Hendelse Religion vedkiender

Allerunderdanigst Trimm
J. Tanck

Rönne d. 25de Marts
1753

Rigtig uddrag af Originalen
Testerer
Heilman

Deres

Højvelædle Højvorvordigheds

Hr. Biskop Hersleb

Høyst Gunstigr Hr. Fader i Christo!

Jeg ærgrer mig saare meget, da jeg af Deres Høj-
ærværdigheds Brev til Hr. Provsten paa min begiæ-
ring erfarer, at jeg ikke selv kand participere i den Broderlig-
hed, som Hr. Steenlosius skulle nyde af Landets Provster,
gvilket Hr. Provsten lod circulere, maatte befinde
sig Aarsag der til at gaae molesteret Deres Høj-
ærværdighed, som bekiendt om Fundatzens fuldfølde
og allerede grundede mig paa Mons. Rasches ord i den
Dag; saa ærgrer det mig igien forbunden med Hjertens
Sackmodighed at erfare Deres Højvorvordigheds
store Bedrøvelse, hvor af jeg finder lidt eller
Anden saa stor Trøst, at samme vil og skiærer sig mig
at fratage mig fra den Tydskhed. Dem
fast Kierlighed og Ærværdighed tilbørlig Deres
Excellence Hr. Generalmajor Raad von Holstein med Øre-
brev af 25 July bekiendt at meddele mig, at Gud
Herren efter Deres Høj-
ærværdighed Ønske til mig med den be-
kiendelige Raad at forflytte mig til den vacante
Pastor-Maria Kald, hvor for Deres store Nåde mon

16/7 1753

Velsigunk i alt ovigkeed, som saa saarlig gaaer forgnk
for mig og mine mange smaa børn, hvis Lad sin
Almagt formedelst understøtte min Asmagt, at jg
ret[illegible]ligen maa bruge og anvende al Troskab og den
formue han meddeler til hans ære og mine Med-
menigheds sande bedste! og da jg ider paatvilder dette høje,
ansvarlige Bestilling over mig ie er blevet for
langnk, saa bøder idetfald at jg i saa mange maader
er til langst mere forbunden end jg er i stand til at
udføre; men herren ser og kiender hjertets inderligste Vilie
og begiering. Jeg vred nllers og Ihlf for ud gaar
fonk dnk, at Luther er blevet stjerlenk udj, at som hans
dage de Island, saa Skov, idenne dnk konk og nogle faar
dage for Wolder misse, saa kund i grundvold til Haadens
Aar Lovens pag: 303 art: 1. ider kommer grund til nogen
Afgang; men den nestfølgende 2 art: maatte ufeilbar
bliver grund til god; Gud stal mere mit vidne at jg ider
agter at fornemme og bntage grund dnk ringeste af alk
hvis mod ret Lan tilkomme; men da dnk siders mig
Lovens ord er vrede og tydenligt, og at ligesom der staar
i den allegerede 1 art: konk nesten St: Mortens dag, saa gaar
dnk samme ord: konk, og stod for Wolder misse, saa kan jg ider
heller Lade mig dnk afgaar, som maatte tilkommer mig,
dog at jg ider skuld smile i mine mening og paastaar noget
jg ni maatte gaven vak, saa tillader dette høje øverworden,
ford mig allerydmygest at udbord sin Mening og Be-
tenkning her udj, ligesom jg og vil udbord mig dette

Højvørdighed vilde vore mig saa bevaagen at forsvende mig Dit Brev til Provsten, som ved Indskrivelsen Mordet oplost. Jeg i alle den Naades og Velsignelses Tilønskning som Gud har at udøve forbliver

Deres

Højvelæde Højvørdighedes

Pauls Prestgaard d 16 July 1755.

Underdanigst Tiener og Forbedrer

Hans Jørgen Lund

Höjæ Lm og Höjærværdigæ
Hr Biskop!

Da ing Høflik vnn dem ab. opvarte
dragt Deres Höjædle Höjærværdighedt,
forrejste ing Deres Höjærværdighed
Hr Biskop Harboe, alt vedkillige Kirke
vidnesbyrd tilmig kiendt
Hr Skaller, som ræbrit nogen tillin Sol
ket vnn og andre af Hans Menighed
dra Sacramentet, modtat ing forvisset
Hans Erklæring, nutvn Landt Fond
mit Barn Christen vbevidnet, vlent
indradet sig for ing Dommedighed
vn forvalgt dem Sagen at vn
vnd i Hans Navn, Høflig. Niels Sr.
dersen vn Lensmn bryddigt for sin
Høistmns Høistign Lov; Hr Skaller
sat for sit Kald Actor og Niels i
Vogn (Hvorafvi vniskyldig Jon Rose
imellem Hr Skaller og Jesper Hansen
som nogt consilierer Reskriptor for
Niels Sidstnæ) vnd Lens Fond skin
kiendt som Bauns Vidne, hvem
dog vnd Vndersøgelsen kiendt at
gaar i Vaar i vdrimsyn Høstning
i ar Krid, da Fond ikke skal fand
lemt for eiendig vnd sin Høstvir
sjonis Kom, skadt vnden appella
don til Landsdingen vn vegtet
Hr Skaller at antage Sam til Vidne,
vnd vnden Fond vil bekiendt
vnlig at Hr Skaller hilde Fond
skulle bekiendt, da ing Sværdom
vil vnd Kjøbh vcent bryddigh Sam
dog fiendt ing ikke at Hr Skaller
in reinerka Fond skulle Sam fra
Sacramentet. Endvidere
Bent Jørgensens Hustrun Ma Margrethe
erklærer sig at hun med Rette
liggiærer i den Sag; Vedkom

26/7 1753

Højerdh Højerværdig

Hr Biskop!

Ved min Ankomst her til Rönne
ing ene forefunden en Residence, som
Kirken selfw ved lige, men i Inu
nek af Kirkens Indkomster ny kun
ninge imod sh Ordgift saa sielligen
forbedre, saa for at facilitere slige Reper
ser nedskrivning mig ihn Naveur, om ynd
Deres Højerdh Højærværdighed Høje
mectuk forestilling til Hans Kongl
Majestet mig allerunderdigst maatte
forunde ihn Extraling Prestegaard
ihn, saa vidtskibelige Kiöbstæder ne
upn Tilladt. Thi ene maatte mig mo
sh ihn Instance, at sh anden Prestew her
paa Landet her til end. Casser indtil
100 Rdr mun her ne ihn Differentie, at nyt
her Kiöbstæd blew fast til Prestegaa
stugetuk, ay naar Ordningen maatt
en til Successores indtil 200 Dr, ay nu
minder udlig skuldig, saa vor sh
Ønskelig sikkr ihn, nun ej vor kommen
til Herredag, her for mig her sy
ansøge Capitelsmenige, thi ne paa
skring paa sin Side, ay sh samt
ing skulle indtil 100 Rdr for Prestegaa
sh, ay a ordligen sh ønskende separat
on, som kand indlobe sig til 200 Rdr
ing paa nu 500 Rdr ing nu sidde
paa mork, Deres Højærværdighed ydmyg

27/7 1753

Rönne
d 27th July 1753

Høyædle Højvørdige og Højlærde

Høye Biskopper!

Med tiedragneligste ønsker vil vist Læsning ønskelig at indsiunere Deres Højvørdigheds; At gyldenmanuiste af mein Manuigfold, da Hun vorden Granadier af Capitain Fireichs Compagnie, da Laan for paa Vorgeus, paa Bergen bortgaaet, gyldet Lst Lerf vist af Hinden endtlig in Majo sidstafvigte, da Hun for min likefrøvet delictum og Krygpaa vaistu straf, ogsaa lig Liøbens fare, uden at forlange af min nogst Lygeis Liødigstommenden in medio July Lammes Hammes gyldne Manuigfold Karen Wejdiks Datter ind i mein Manuigfold ezerin sidst 3die og for Laads Mand og Laan med sig, og Hun med første 8 Mandom undgaar, da for Hun en Bodse fra Dhrs Bildsøe, dat. Hund 6te July sidstleden, lig bygges paa Copulationen, uden om Laanet og dette Laab adelig ingen ofterretning, vil vi jo seegt at contrarium Legis, Gyeiskat om at beseeriers ved nogst Lough. Lescript, vi ey ubrigist og dreum for ey og ved Hunn Lysligste hiskrefter for Dhrs Bildsøe, for at indsende Hunder Lepligne dreum, Gyeis ester, gie ey Herved Deres Højvørdigheds, som mein offrigste medundame adressered, for at indsende Deres gielle og Lysall, undgaaende derpaa tiedragneligst, ellersom vi allerm mit Liøbende vi Krygd Bergen Laderet, mein and og flerer og vorden consequenties Hunde paafølge, i lige om stundigheder, tjindbad ing ordbødigst Deres Højvørdigheds Højgunstige syge og assistence lig mit Hundest forsvar; Hen Hesper vedmundame Lupplique lig Visitbesalnings Mandom og Deres Højvørdigheds af 6te July, sidstat paa vi Stolestede lig Liøbende Hasle Lyg Liøbende for mein Dom, men ikke andem nigtet noget udsaed, for Hund vorthellers Lysper Hund Forsøgt til forvy gielsning, gior ey min formodning om en gunstig approbation; Rest al prosperitet lig gunstning, vi ey al mein tiid med stiedigst Estime

Høyædle Højvørdige og Højlærde
Høye Biskopper, Deres
undermindigste og ordbødigste
tjener
Lars Randers

Hasle d 28 Augusti
1753

Højædle og Højerværdigste
Hr Biskop!

Den Lovsang omskrivning Punctation
med Riesfelt og Rosendorf Godsernes
Skiød følger her indlagt, hvorudinden
jeg ikke kand mærke, at der i noge maade
skeer indskrænkninger udi de for 500 Rdlr
til H. Hr Claus Daa for Lagerets til Herlufsm.
Kloster skattige, til Kammer Riesfelt
Gaard skrevne ager, og kand ikke
vel erfare noget originale Documenter, der
ret og til H. Hr Commun-Gunst Kreuchs
anvisning, Velædelgbig Hof-Raadets
Claus Rantzovs Velædelgbig Hof-Raadets
Christoph og Gunst Commissionens
vedkommende Vidtløftighed, ikke heller
giøre noget videre Regning derpaa end
gaaet er udi vor Particulaire Reise
med Kammerh. Rios.
Deres Højædle Højærværdigheds Hr-
respective Skrivelse af 13 Aug. Forl.
med Hans Excellence Baron Stael (Stuart)
Maker) skal jeg med ald Agtsomhed
heden optænke, og Sagen med de
vig Moderation, ad jeg ikke skal mis-
kelige Deres Højædle Højærværdighed
gjøre Tilbørlig
Jeg veed og kand mig ikke andre vidende
at tilmele, end de H. Egerbeck Enkens
gelige Dage har draget til en Tvistig
Dom, saa vel ved nu hos Landsdom-
met end ved Hr Landsprovst Hr Egerbeck
i Faxe Kiøbstad, og Sagen endnu staar,
at ing Forandring skeer, mig ombe-
kiendt paa adskillige Maader, og vanskeer-
ligt, saa vel Sagens Natur, og vanskeer-
lige Documenter, som ikke kand
det mindste Lys, og Oplysning mig ad-
vinde, som ikke heller kand Samler
tvertimod vor allerun: Forandr. af 19 Martij 1745

30/8 1753

Høiædle og Høiærværdige
Hr Biskop!

Som allerunderdanigst Tiisvog benytter Anledningen
Deres Høiædle Høiærværdighed med gjennem
Provsticten at tilsende 28 Stk Hr Colbjørnsens Prom=
mer, i hvis Dag som siden Michelsen
og Principal Berg Mortensen Gut druk
tilligt med Hr Agerbeck, da for Gud
mere i Natten til Fredag Tordag
Hals=Ting, hvilket Tingsted dog
Lagde ordentlig bliver ved Kirken
med Gud velsignet Begyndelse mig
Retterting holdes at være nødvendig, Pa
Kroe=huus Bek, hvorhen Berg Mortensen
gik med Skipper Pinnerup, Hr Carsten Hol
ten, da alle Tiltalte, og Vidner
Vaagner til Rønne har stemmet
Morgen at slaae i og hjemsøge en
Tiltalte ved Retten, da hver som andre
allerede, Kongens Bek, som tilsiger
tidligt Morgen Tingsted mig: anmel
ter mig Skjøtsken Kasperek Hr Andreas
Jørgensen ønske mig at tale med
Hr Agerbeck, da jeg mig i Natten
Moment Tid til Rønne Byes=Ting sidder
og som ikke er Tvistes=Tilhørende Sag!
Sold ønskede jeg mig ikke Hr Andreas Jørgensen!
Forretning, da ikke ret Beneficium og
vidste mig Dag nær de ere Hr Agerbeck
Forretninger Sager Dagen for end Ret
Ting Tingsted Forretninger igjennem
gaaer da Hr Agerbecks Afgang den
første Moment, hvem Skipperne ta
gandig at gaae dorth, og ikke lade mig
gandske ligegyldige, som jeg da ogsaa
Stedfaldt Klinn respekterte, mens alle
allerunderst Hr Agerbecks Beseir, at hilse
Hr Andreas Jørgensen Byefoged og venlig at
Deres Høiædle Velgjerninger mig

20/10 1753.

Bönne d 20 oct.
1753.

allerydmygste
tiener
J Thanck

Copie

Kongyun i Kankuhun hil Lopun yg i Lopun
sulv pacy: 6. i ay 7 saiyun ash i sey Embud=
uzzend shal mudu Hunk ash Kipkalv Kichalv
Ketin saig ushun Kangyun Low ay Lavoding
Heilkuh Kidun ainshimpus & Patentek ash
30 Aug: 1737 ash Ruh Kfi Uzpan gnündu
saig Kangyun Hajisd u Kéynk, Mun sidu
D: V: Hun Thomas Franck un Embud Maud
ay an i mun Duy wil wenn nu Dunun
ay Kg pun dalk saiyun und Kuv Kilshindsh
un anzunbun und Proceß ash Bundun
Gnus Uzkuhsun ay Kongyun Send
Uzkikhelsun, Hav ash skraipkligh Kidun=
Uzand Kg hav ushaugh hil Hasen Cang an
mun Kirka Kayun Embud Swing, ay
D: V: Kann & mug Hav sav Jalch & ainish
ushun Hav ausbanh Kopun Anhikhe nuh
i chun nelu andu Dayun mug anyaagnuh
Du sav Kann pag 6: ay 7. ushun bewis Hau
vorstreklen, Patentek Kigsav Kannd Kg
Kand nuedu Kangyun Ouh hil Kindsun sid
Kasne, sav man Kg Du ash Kun Cansay giv
D: V: Hun Thomas Franck bewindig Kg
Dayun Kasne ash mid mug Hav Hasch
Cang Kg 7 Vol: a: C. Kav Dun i Kopun Br
Brunn Cand ay Schwaning bevaundr
Bed Hav ash Jusa an Kg Kandfellun
ish Kand bewisse ash D: V: Kandr Khok

6.

ay kriallig Fridrus Lundin overtrader ay
vilkorlades ock sker Kongens Lov anordning
ay bokalen de bruiske fry vil kasse imod
pl. ay de klagos fry mennes Hand for kas-
gaank sig nej ver sølgemaa.

1. Kongs pl. 9. sigyer ock Procuratorer maa 4
ikke siske Sager ock sammes ock Rets Gi
sand ay anlegge ver Skriftsfredens ay ock
sorsk Lands Skjebnes Tyen fry ovenbe
vies ock kunde bruiske baade de Kon
ne ay klasleb Tiny D. K. ver sker Kas
diskab Lov Embedsiyn Aband ay anno
ning ay klenne Kongens Embeds=
Aband, naar ock Præst ock predike 5.
Evangelium skal Kongens
Kendelse paa den Aband Re=
gierens. &c.

2. Kongs sigyer pl. 107. a. 9 ock ock Bidra
skal Kaldes som Lovrayskig Kommd
ock maae Tilstedes fry Lov Vidertiig
Bidra Aband ver ikkeck ay dog Krans
fry som Lovskadelig ver ock Rets.

3. Kongs pl. 2. sigyer ock Kongen Lovad 6
lem Magt ock dispensere i sine
Lover, men da samme Kongs pl. 115 a.
1. sigyer ock fry skal vinde Kommd

Remark as day Jaar D. B. waarschijnlijk
nu Wig nu rekter J. Maandag Jan
Lob, Jaar Jaar zijnde Maagd Dekel
Man Langjaarig:

4. Laar p. 30. a 2. zijn Jaar zijn
Dal Jaar as p. 187. a. 1. Dalang zig
Lig ab Dag zijn Jaar Dal Jaar
Jaad Jaar Maagd Jaar D. B. Dag
Jaad Maagd Jaar D. B. Dag
Jaar Rek Dag Jaar eindig
Jaar Dal Maagd:

5. Laar p. 8. i. ab Jaar Jaar Lag
Jaar Jaar ab Jaar Jaar Jaar
Dag Jaar D. B. Jaar Jaar
Jaar Jaar Jaar Jaar
ab Jaar Jaar i. ab Jaar
Jaar D. B. Jaar Jaar
Jaar Jaar Jaar Jaar
Jaar Jaar Jaar Jaar
Jaar Jaar

7. Lown sigur pacy: 5ª 3. cc. ii. ah Gugan
dun Lommel mun Bads imadun
ah Krug giarliy Ruttur Kas sigr sau
giarka Gug i mik Gudley ay Jaykl
Ladra D. B. Z Kunnun Ruttrugany. I
tigh sann Kar Gins, Gug protestede
imad.

8. Forord: ah 16 Martij 1745 sigr ikk 10.
gr Lown ay Kituralen ah Krugkun
Kal Jabu ay Kaska Gard pan Kastug
Bann, Gug Gas i ikku dun Ladrlbr
grann kun, ay Jabk ak, Kunn D. B.
Gas mdgtad, mug sin ah Kungunnan
brkalda Cinbads Jarrathring,
mansk Gug Gunda Kdra Kungrun-
gu gug Ruk ru Kra pan Landk
Lodra D. B. giark ah mad Rakkrug
mun stan ah Gakda bkrunk Strak
Ruk, mug ah Grad Mugk. L. Gas
i Karsunk Gra Cinbada i mik Gins
ra da Mogak i Brading da Kundis
pensere Ka dun Kijaygid Mand
as Kangun Skjedig etc:

9. Forord: ah 3 Martij 1741 am Kidnun sigr
i dun Gr ark: ah Ruttun Skulle rdtn
mun Bogarning i gindlagak mida
mig Cind nok kidn Kidnun arbas

Arbeiter, wenn sie D. B. ihnen zu machen
wünschen oder Z. oder in Betten sie beschenken Rth
Kinder oder Taufzeugen oder wiederum Kron-
Kinder, am 14. Tage Hebammen Handlohn
besonders nebst Kostgeld, Thee Herr
Kanzleyrath Müller etc.

10. Wenn Z. 15. a. 15. einer Kanzleibe imer-
kung im Protocoll B. i. Vorschrift zu
Gnädigen Taxen zu beobachten ibid.
ad N. i. Vorschrift Taxen Protocoll-
tel Vorschrift Rth, da sie zu einer
leichten Handlung oder wenig Gela-
sammlung Mühe Protocoll-tel-
le mein Amt zu gnädigen Taxen
Späteren oder Hand Wenig Arbeit
sind die sind sie dem Gnädigen
Kranzhaus Rth Herr Kanzleyrath dis-
persectionellen ganze Meldung
und pass ob wenn Kanzleyrath Gnädig
sie ob sie mir bestimmt?

11. Wenn P. 321. cc. 13. Feyer ob Kron-
Leuten Pfarr sie sie Konsistorial Land
Wenn, wenn sie Kinder oder ob
Konsistorial Gnädig Wenn tel ob

Strax maa tiil at skaar Plan Citan
tevnes Præsentation for den Ypperste In-
stants er ikke nødvendig, men Langs
som ikke i Danmark, thi ehvo
imod Lovens P: 116 ca 5: 2 ikke D: B: lov
kyndighed ak i Strid maa ak hav
vunden Viden om Vanskjøn
ingen, ag som vidende Viden kand
ikke pasere for undskyldagjørende etc.
Saaledes Ikke paa disse ag skrevne
D: A: konzulenter imod Lovens Bud
mandater om ing den Kundg-
jørte ayter har ikke kunnet ahve-
rere ak konstituket Kings Birke
dekan maae D: B: skaffe sig
mødt ak gåe Vidnedskab, ag
for skriftlig Bevisning, hvorfor
ing Grund kunde fals Maal
indkaldes St: Gamelsen, Jens Ander-
sen min Dreng, Lars Hansen. Jørg:
Edvardsen, Hans Clausen, ag Hans
Kofod paa Lade Gj: til hvilket Tids
ag Sted ak møde som vidner ikke
ing Grund vil undskylde ak være,
Thi skulde i Citanter Svend

Wirkliches og Justits Bankens Jahr
i Processen Imellem Kaufmand Fr. Hansen
og Proces-Forer i Altona ang. Krone
Lysyn indviklende i Tvist og andre
vidtløftige, saa udvortes Sund
hed sammes Lovlighed, saa vidt Lysyn
i øyekast har maatt sammenlignes
ved siden Justits Protocoll: Hr. Wille
og Assessor Back ved Hans Kongl. Majt
Forsvarer Sund Hans Kongl. Majts
Procurator Ruh som Assessorer fra de
og Rådets Del af Stænderne udvalgte
Del samme Dag for aabenbaret
fra Hans Majt Eder af Forfatnin
den 14 Septbr nu i saa vidtløftig
anledning nu Dag etc: Klinckowstrøm
Justitz Minister Baron Schimmelmann
og Landvogt i Ærø Stænderne af Fyen
Kirkerud, Klein Bram Vie og
Borgemester i Odense Hansen den ene
saa vidtløftige Skrivelser, fra Hans
Excellence Overpræsidenten Kammerherre
Scheel, med Følgende Protocoller
af de Kongelige Commissarier
ved Sundhedsvæsenet i Fyen
Stift Sundhedscollegium vedkommende

Grad de: ubk sun de sidst lil.
Clemmens pr: 1/18 Oct:
1753

A Agerbeck

Denne Copie ubk vaar ligge lydende med Originalen, fremmaalt som idag er for Overretten for Landstingsdommer og ubk Hr. Agerbeck selvsamtrykkere, testerer

Hans Svendsen Jörgen Jörgensen.

Copiens Lydighed bekræftes

S Thanck

Deres

Høyædle Høyvørdighed

Høystgunstige Hr. Patron og Gaardfjekto!

Den Forbøn som Gud og Kongen ved min sær-
skillet til Hæster Maria Tald har tilstaaet
mig, maa jeg ydmødig bønfalde, at den mæer
ved paa en maade ommyggelig fogre, at hun
vender og bistaar mig; thi som den vigtigste og
bedrøvligste erfarer at vice-Commendanten
Hr. Obrist L: Scior skal giøre Allerunderdanigst
Ansøgning paa Enkedrue Vegne, den er hans Høistkiæ-
re Søn og H: Søre Døtre, at som Grunden H: Eskand
og hans Broder blev d 28 April og saa vor Vel,
vennisse, ved da allernaadigst maatte forunde
Grunden at nyde Graad Gaardens Sæd og Afgrøde en
gaang efter Lovens pag: 302 Art: 7; men den gode
Gud forbigaaer vel de første ord i saar Art: som
efter min Landsdom forklarer Graad Lovens Mee-
ning i den Dag er, fe: at han dør efter Byg-Sæden,
dette er en saa langt fra, at jeg vil bevise den ikke
var sagt inden fuld 6 Uger efter den H: Eskands
Døds Dag, ja mangen gior til Lands Høste med den
med Byg-Sæden at skiøtte efter Fristens Fuldig Dage,
som dog for dette Aar indfalt fast in medio Junij.

24/10 1753

Hvor vidt jeg vil grund denne Undersøgning der for kan gaa, der vil dette Høiærværdighed gunstigst bemærke i fald den skulde tages i Consideration og komme til dette Høiærværdighedes Erklæring; thi at jeg skulde vidste uden andre af den lagte Sæd efter Loven var tungt; men at Vinter-Sæd for uden Tvivl aarene og Vaar-Sæd i fremtiden tilligt der ved skulde betages mig med den halve Deel Sæd, som skal ligges, vilde saaledes betvivle uden vilie, at min Forslottes mener maatte ansees som en Gnaade og Naade, end Naaden, som den sigter til; thi det er mig en Umulig Ting at forslotte sligt fra Gaarden, og var det muligt vilde min Successor vel sætte sig der imod i Fremtiden til Giødningen.

Provst Gaardrup Gods ved Stadt er i mange maader meget stet og brøstfældig; uden dette Vagtsk, saavel at det er saa langt fjed siden den blev kiøbt for 600 Rdr, saa tør dog den gode Christi: Schov ved Dijer Ladegaarden, som jeg kan sporge, at jeg aldrig skal faae den nogen stilling under 400 Rdr, og naar den efter Provst Rabens Mening sat i Taxt mindelig, ved saaledes skal taxeres; at Huse og Gaarde for sig skal vurderes og ej videre, saa troer jeg vel den kan opnaaes, allerhelst for Christi: Gaard ved sin rigelige vidtjagede Mark uden saadan Trygh, at der ikke tør vore dem imod; men skal Provstgaarden der imod saa, efter min sidste Mening ansees: at hvad som er brøstfældigt og udygtigt der paa afgaaer den anden anførte Sum, saa troer jeg neppe den skal kunde taxeres for 300 Rdr. Jeg har tilforn tagen

vilig den Frihed at vælger for Deres Højærværdighed
ider at tentere noget til Deres Fornøielse;
men naar Gud, som er Kierlighed i egte skab med Mider,
vorder dem ydet ydre noget i den Velsignede Giern,
værdighedes Tjenge over de 70 Aar og Gar dog ikkun
med Vogter og minder, ikkun 6 Børn; men saaledes
i disse og andre tilfælder søger at forekomme mig,
saa vilde Deres Højærværdighed ider ærgre mig dette
til Last, at jeg dem Gar Gud saa stor Giernværdighed,
sidder med Otte dage Opfødde Børn, Gar dette 7de Aarh i
Huset, og kan Neste min Tid Aarh fuldkommen efter
mine Aar, bekymrer mig over Deres ydmygste begiærlig-
hed til min og mines saa kierlige Fornøielse,
og dem for ider tillader mig saa elskerlig at ydmyge
mem og bøder mig den Høje Bevaagenhed at med-
dele Deres ydmygste mine Betænkning om Præstegaardens
at taxere findes Billigt. Lever i alle den Velsig-
nelse Velsignelse Gud Gar ydmyger

Deres

Høiædle Høiærværdighedes

Vester Maria Præstegd
d 22 Octobr: 1753. /.

ydmygste Tienner
og Forbedrer
Hans Jørgen Lund

Höjadle og Höjvorndige
Hr Biskop!

Vidner min Skrivelse til Deres Höjede Höjvorndighed af 20 hujus afladte Skrivelse, hvor Hr Egerbeck har eiet ikke Kundskab nok til selvstendig Sted at corrigere sine Forseelser, men eig Kandes andre, med alle= re Grunde observeret med Skrivemaade, da Deres Bestyldninger ere saa grove og Skandskelige i de 2de til mig indsendte Skrivninger, at eig ikke uden tilstrækkelig Satisfaction at erlange, kand lade dem Sag upaatalt, uden fornödrigt mok, at Hr Egerbeck citerer Forordningen af 19 Marti 1783, hvis Grund sær har peccerat imod, og nu Deres Sag confirmeret sig Deres Dom, hvis Grund undskyldt sig med uvidenhed, saa kunde saadan undskyldning beskri= ves à tanto non à toto, Grund Deres og i sin vidtre Skrivning ladet ind= høre, at eig i min Skrivelse til Dem har beskyldt Dem for Tyverie af Tasker Klunger, som nu gientagne Gange Kandes, saa repeterer Sandog at eig ikke Kalder Dem Tyv Kalder med

24/10 1758

ang, hvilke saaledes angaaende samme
hand bemeldte, siden gives Svar, lag
nu kiøbt Vare i Consignation imod mig ag
derfor deprecerte sin Overilelse med
videre, hand continuerer endnu mindst Kal-
de Rettens ihr Ypperlige Tvang Hans Rub, da
Jeg mange Kongl. Commissioner vare Gelde
i Birkland paa Landet i Kronvillen Strand
Hus, men ikke i Skiærkar-Stuen, som
ing ag Jens Jan observeret, Hvi i mikrogt
Hus til det Gelde Plyndst-Rub Jens ing min
Skadsag, ag ved Rirken Jens Landes indkal
Secretair, nu vred ing ab Jens Prouligt
Jed og Stillens, Hvorved Jens Kjøbmand
Jens ab Ting til ab andrk, Hvorfor ing
Hjemjagt vil vente Dens Højvordighed
ab nu Retter-Ting maatte constituere
(Da det stander imod sin Eid Afgiadsen
afgaaende) saa vel i denne Sag som andre Sa-
ger Hr. Tygerbeck agter ab movere imod
mig, ab paaskinder, ag am Kammerpunkte-
er vrøgter, ab ing, ved sin bryjindte
Dag med Sven Michelsen ag Jens Mor-
tensen, Skulle, Kammerdet da mig paa-
de imputerte Bestyldninger, cedere mig
Sag ab dømme, da ab samme Retterting
maatte brandmærke ag i skimle Dag ab
skinde, ing Gaarder, med Hvide Hirlog ab
overbringe Hr. Tygerbeck, ab alle Jens
Skrivelser vare vrøgtende, ing vilde
Hjemjagt indbyde mig nu videre Ex-
pic ab ab Kongl. Rescript tal Rette

Inspectionen, ock 27 April, som blev oplest
vid St: Hans Lundmarken 1744, som inne-
håller: ock Eders Kongl: Maij:ts Kongl: Ord-
ning, Regler, Taxa samt andre
Kar. Jag försäkrar mig ock Eders Kö-
nigl: Maij:ts, vij hålla de Punkter om
mig, ock mig skall inclinera till Proces-
ser, da jag bekommer ny dagligen char-
gerat med andre förrättningar, ogjer
kan icke gierna vid distrahera mich
Rätt som ock kommärnsta, som vore gan-
mich kunbar Arbete, Jag förer stadt
mindel Submission:

Eders Kongl: Maij:ts

allerunderdånigste tiener
J Franck

Kiöge d 24 Octbr
1753.

Højædle og Højærværdige Hr Biscop

Ludvig Harboe

Højtærede Hr Fader i Herren!

Deres Højærværdighed Høj-respective Skrivelse af 13 Aug: nu
mig tilsendt af min Ulærværdige Hr Provst d. 11 Sept. tilligemed
nu Skrivelse fra Hans Ehrl. hvor af ing u-formodentlig maae for-
fare Provstens indgifne Klagemaal over mig, Deels fordi ing far
fald nogle Personer fra Alt: Sac: Deels at ing iden far vilde giver
Hans Svar paa Hans Skrivelse til mig, hvilket ing maae formedre
mig over, efter som Hand iden: forlængst nu burde have
ikk far requireret om disse Dages Indfattning, som Hand angaar mig,
Men strax angiver mig for Deres Højærværdighed idem efter nu
for Hand af min Medhandler Hr Hansen, og iden indsender
forst min Forklaring paa Hendemmedie Klagem, hvor af ing ingen
far synti Men idem allernæst nu brev fra Provsten til angaaende
Niels Pedersens Aldersgang, hvilket brev nu det Anledning vender ding
iden far besvaret, og besvaret iden fuldkommen vogt svar, ifr Provsten skriver
under sin Condition: Naar Hand far nu fortrøstelse over sin Fiende, og
inderlig Længsel at forliges med Gud: hvor til forme jo nu stor Maade
af Gud og nu ved oplysning af Guds Aand, hvilket ing aldrig far seet
det for Niels Pedersen, Men Commer imod nu stor Vanskelighed i saa
Salige Dag, ja saa stor som Hand saadt aldrig forhen eller Lest Gud salig ved
Ord, Alligevel det var idem nu aar siden Hand saadt vænt til Confirmation
i Hjørring Kirke og derfore maae nu stor Motvillighed og u bekvemhed, saa
ing iden kunde med nu strax Samvittighed tage Hand til Guds Bord:
Og da Hand muhligen maatte nøies til at gaae op til mig at lade sig informere

25/10 1753

i saun Salighedz Dag, lord saa stilde staar aabenbarn Skrifft for nt Lysz nr naal saa saf
ongaaet i sit Ægtestab, medabn ibg 2den gaugn Calde mien Medsiendere til at naamodne,
vaarnede, dse saa vilde giøre Mandrie og Pot af Gudz Ordning som solt saa, og stedse nisse
sig adspredig. Og strax ing nffne Forgaaende medr nisning, saa fa tagn til aabenbarn
Skrifft og til Alters: Jog paa Condition saa stilde bedre sig ingid saa dan Mord paa sin
Hustrue som saa mi dne sigtis for, og stal indstille for til Højeste Ret: Og som ing sidste
saar Landz saamn Calde til mig nogle gaugn for at Forn salde saa dan Mandz grebelighed og
saar Brøst at dne Almindelig Gud, Paa saar saa dan i dnu tagn dnde nund Lastre og Spodske ord,
Paa ing alt for Paadan saar nbodelig sude Skyld saar maatte patichtere i dnt saa saar dom
stilde blive Skarpere til Landz Lnig, og dnrnnd saa nt undslagne senere, at Gudz Aand maa
stun finde saa plads hos saa, nnu forgiefne. Mn saar ing aldre saa saa nnu nogle Gaugn for
nnig sidne ing sid Dnrise Højeste mandig sude Skrivelse, og baade formaand saa, saa og Lnd
saa, saa dnt dnde dnun saa til Salighed og dnr paa tagn dt saa til Alters nffne Dnrise
Højeste mandig sude Ordre, og vil saa betale Gud Tagnemelsing nnd sating saa giort nnd saa,

Paa vidning nnd Gudz Naad saar Lnemdt.

Svar Benedt Jørgensen og saa saa Hustrue nr augaaende sda saring sne for Gudz Aufsigt gjord
alt saading vnnder, burde, og kunde giøre for at saar dnu paa dnu nette Mnsjing saa gaard
allen grad: Domon: igiennem nnd dnu i dn nogang, dnu 2 gang, ja giørne dnt au Lnd
andre baade for Aniftigen og Mnstigen Skrigsfolk saa paa Landet: Menig Fattig Gud, saa
asistance nu Præst saar i stigen Dage, Naar Gudz Ord lidder: saa dnu som saa ar gelse
kunde blive afstaffet, og i dn dage andre nogle saa nde Forbeligne til sidst Overgang
Dagne gaunsten til Velbaarne Hr Stamphaud Lorne og til Velærv: Hr Provst Jens Buchaue
nnd Ingiærelse, at de dog nogang vilde dage Dage au nnd disse Personer, og giøre nu
Forbedre paa nteu Fra nlne til stelsing kunde i de sord vare at dage saadan for saar
gelige Menisters Ungdom til Skr: Sac: i dnd Tilstand: Hi naugn af menin Tilsaar
Taste mig det offre i Rosne, at det var ikke saa farligt: Menig fik ingen Svar dne
paa saa Skrigsdne.

Dnud 2den Person Prousten saa anklagnt mig for, nr Kierstina Peders Daatter, som
nn forligelig Menisti, nun dne for nu 2 Gange, og taud stet indnt en stille inog
Maader nnd sinn Gaude, og ikke saa nnaar gaar om saa gat solde al den til Borgerlig saa
falt, og saa fandt saa at dne Tilligsnd til at Lære at Lase i Bog, som nogne kunde for
Langa, Mnn saa stedse vidste sig Motvillig og Ostætig til at Lære: Ing saa Formaa gang solt
funde i Skole, naar dne saa nægnt Skole Mestre i Allinge, Menigheden saa og tilbudt
funde, at de vilde Læse funde at Skrive og Lase, naar saa kun toe til nogne af dnu og bad om
Almisse, nnnnde saa klagnt for mig, at saa i dn saa vildt, nnu stedse vidste sig Motvillig
og naar de saa vilde ligesom Tvinge saa nde dertil saa saa gaant fra dnu, saa vildt taud bo
vidste nnd Menighedne i Allinge. Om dnen saa nde Motvilligsnd og Genstridighed saa ing
consulerit Prousten Salig Hr Peder Rasmusen i saa Tid, saa vel som og Prousten Velærv
Hr Jens Buchaue i saa Tid, saa ldre nnd Dnrise Visitation saa Skyndt Menighedne om
samme Skrift saa solde, og da saa de saa vidnt og klagnt over saa nde Motvilligsnd til at lø

Jeg med Prosten ny min Kiende. Jeg med vil Jeg fare om for at ting ne Cavalier Lars Mun
Gud forunde mig mit Hierte, vend for forje ing fare ne stad og ne stem fend for dem og for
dem, og min i for bli ring med at min Sön og Ingen skade dag ne ide Langt borte Mun
dem Lange Dienne vil ingen fend lade mig, for ding med Guds Raad og Kraft gior sam ne
afkomd ne stere dem andre paa sam vittig og de Siele sand hogne, og dem som mod me ing ide
stort ovne, at sam sandt laugne paa alle Lauter sinde me og ne stem straffe mig. Jeg for
sidrer Deres Höjar ærværdighed, at skilde Prosten i sam Menighed gior sadan ne reso
nation, som ing har gior t i de forvildede Menighed me ing for til skilde sand hed at
det var ham saadan u-muligt og u taalig. Dog fare ing med Guds Raad og Kraft gaar igienem
Catam trolovede Troppe i stad imod Onsdag, i hvor fart de har trolovet adskillig for
Vandske Skyld. Og det vidner og sige ing som for Guds Ansigt, at ting i alde mod ding har
bekiendt dette Höjvrigtige og aabenbarede Euthrii, aldrig har Gud regnet dem Rette Skel for
gruge, allene taget Sp for at lade regne u benævnd som til Confirmation allene til Gods
menighed, nu ved ing har fundet ved sidste Gaar som for Guds Ansigt, at ting i alde mod ding har
Gud alm. og christelighed af gjorde sin for mene, og det gior mig sinderlig ondt at ding laud med
mene i den sidste mod ding gior, skriftlig ting laud gior Catam og Jens Madsen som skjed har,
den aften for sinde me mig.

Kiære Hr. Fader i Herren med mig for fulde Haand og Haand me, at ting maa komme
til stand for min for følgelse ding gior ikke taabt, og vil ikke taabt gior til min Død,
med tinden min Gud med alt gerigtig sinde og sinde Jens a mogaldid vise mig me
lydig og arbödig Sön imod min Gud, Konge og Mine

Höjædle og Höjærværdigste Hr. Biscop og
Fader i Herren

Deres underdanigste og arbödigste

Sön og Tienere ing me og for bli

sidste saalnegning taldis

St. Ols Præstegaard d. 25 Oct.
1753.

Hans Christian Lassen Mahler

Høiædle og Høiædelvørdige
Hr Biskop!

Gnds Forordninger; Lands-Tings Vidne
i Justitsie Sager Vorthofuds, og
Grønlands Ting har i Rønne Lignet
Vidne, som ing Land Skrivere paa
Øerne, Hr Justitsraad Lillienskiold
Landsdommer paa Bornholm, Hr Justitsraad
Grønnemyr Sinclairs indskikkede
Sig har at gjøre.
Jeg recommenderer mig til Deres
Gunstige Velvillighed og Forundring, idet
jeg forsikrer, at ing Ting skal mangle
der kommer.

Deres Gunstige Velvillighed

Rønne d. 19 Novbr 1753.

allerydmygeste
tiener
J Thanck

Dorre
Høyædle Høyehrværdighed
Høyst Gunstiger Hr Biskop!

Saa stor Undskyld, som jeg billig har for at overlöber og besværger Dorre Høyehrværdighed med mine Klager, saa trænger mig dog til at udföre noget af min Anliggende, da jeg ligesom bestormes paa alle Sider og arbeides ustadt omhyggeligere ned paa mine Ruin og Undergang:

1. Er det Dorre Høyehrværdighed bekiendt, at min Antecessor Hr: Hr: Schor döde in Aprili a/c, dog ester begyndte først in Octobr: at giöre Anstalning for Enken at nyde Gaarden saa vel Sæd og Afgröder, hun antager Corps-Mand, som det allerede Kundskab var hvilket, beholder sin årlige Besaling paa Korn, Hø, tager et Brøstre hun faar dagl siden folgte paa Auction, og der imod først vilde ingte mig at faae 2 Kiör og 1 Hest ind, da truede at stille ned og betale Dorre Korn i stedet Anstalningen med Forhaabning Lykke, dog jeg uvidende dette Lovn tillegger mig bör ikke at betale for, men beklager det Majestaten at forandre den til Dorre Fordel bliver jeg forbunden at betale Dorre Korn eller tager den bort saa snart det bliver mig bekiendtgiort, hvor ved jeg saa stedse under dennigst maatte ydmyg Dorre Høyehrværdighed Resolution.

2. Præstene i almindelighed hvilger Aarlig Udvisning af Kongens Hø 3 Skuelser, hvilket det synes nu at være et Tillæg pro officio, en Accidentz udenPræsten, som Successor ikke retmæssigt til, saa var dog Enken og jeg blev forundt at dele det og have Lov Gives ligesom Hr Kofod og jeg paa samme maade blev forundt, men der efter beklager Hr Obrist Lieutnant Schor at disputere

22/11 1753

Dette dok, Vagtm Vedkommende er for 1754 og følgelig til
kommer Luden, om hun har dok der ved ikkun for 2 Maa
neder; men jeg for 8te, der og underlastes i underdanigst
deres Højvorvordighed gunstige Decision.

3 I Vacancen er falden for 3 lig gravidebrev og en Grav
taler 10 rd 2ß 7ß, hvor af Provstenen som forvalter Kirkestem
har tagen den halve del, den anden halve del tilligemed
1 rd 1ß 8ß: for at laste jord paa 6 andre lig er betalt til
Luden, som hun negter sig ved at fratage og overgive
den til mig, der for mener rettest Lovens at have nogen
Rettighed der til, hvor til deres Højvorvordighed og Vor sin
for maatned Resolution vilde være mig behagelig.

4 Da Luden for sin Person ikke maatte tillades at giøre Prest
Gaarden regelrig for mig ved Indtrædelsen, Vagtm jeg giør
de Grund i Forstand til min Familie nk anseelig tilbud,
hvor med hun vel Taxt vorde for nøiet, saa indvilger hun
og endelig en frivillig Kogle Faar Lamme og smaa Filler med
Indgang og Udgang igiennem nk Port og aaben Gang hvis,
som min Formand bekiender i de omstendigheder, at jeg ikke
ønsker ikke kunde lade Grund, og følgelig vi Filler være smaa
boden tilbage i Pouls Prestgaard; Nu for Hr Obrist L: lade sig
forstaae, der tilkommer mig Huus nk Lamme, dok øvrige skal
jeg betale Huus Leie af, som jeg endnu aldrig har kiendt en
Mand paastaaet af nogen Præst i slige tilfælde, og maae
indstille til deres Højvorvordighed videre Disposition.

5. Prestgaarden, som for saa vidt siden blev Kiøbt for 100 rd
hvor til min Afkiørsel behøves vej, befindes i mange maader
saa brøstfældig at jeg neppe for vogn tilstræd i dok allermind
ste Tiid med god Samvittighed tagen 100 rd til Brøst og Tiid
vilden Hielpen dren, dog har Hr Obrist L: ved dijer Ordre for pligtet
sig aldrig skal faae den nogen Skilling under 200 Dlr, som
er dok sammen jeg kan vente for min gode vijr opbygte Gaard,
dog Tømmerwk i Lade Huse i sær er saa slet som i de ringeste
Bonde Gyttere, Vinduer og Døre ere ruk spolerede og for fald
ne, og mange steds Utienlig og ere ruk aabne andre steder,
at vi ned ikke kan ligge tørre, Vagtm Loven tilholder Luden

At Gaarden Ved ligger Haadsnes Aar; men saavel mig, den bliver Vanskeligt der efter i fremtiden, givet end jeg dog iden kan vove tvivl i Hensyn til den Skade Ejendom lager ved Vand og Regn, og Ild ej kan ligge for; men de mure som Gaarden er Vidtløftig og bestaar af mange Lag Huse, saa naar alle ting Udfildes ved og til Lov og Regn og opskures, saa skulde den vel bedrage sig til 200 Rdr., siden kan den falde om den ej vil staa; men kan slegt bestaar med billighed, at naar Vanskeligheden kunde bringes til 200 Rdr., saa skulde den betales, i Hvor Haaden og Vanskeldig den mester der af var, og man dog skal ikke gaae mere for en god og vel opbygt Gaard, der alle tider kan Vanskeres til 900, og ikke der for er bygt? Nej jeg siunes dette dyer maatte vore betalt med 300 Rdr.

Jeg kunde anføre mange mere, som bevises mig ikke allermindste Gienstand Aarsag og Anledning, saa jeg maa sige: den Vanskelighed og giøres til en Haadsnes Aar for mig, og bruges som en stærk Argumenters Aar af dem; men Gud kan og bevare der ved: at prøver mig og gaae Kræfter til at overstride den. Jeg burde Vel at indsende Hr. Provstens skriftlige Svar paa disse anførte Indvendinger, som jeg ej skulde for sende, der som jeg kunde forvente stillet mig nogen saa skiftig paa Barnk: Vilkaar over gaar; men da den uforudentlig indfalder, og jeg er over bevist at trænge til deres Højvorvordige Ends Resolution paa en og anden Post og anføre, saa maatte den gunstigst pardoneres at jeg betiener mig af tiden og billighed, som i alt Haabe og Vanskelig underdanigst Tilbedskning lover med største Submission

Deres
Højædle Højvorvordige Ends

Underdanigst Tjener og Sorbroder

Hans Jørgen Lund

W: Maria Præstgaard
Ette Nov: 1753.